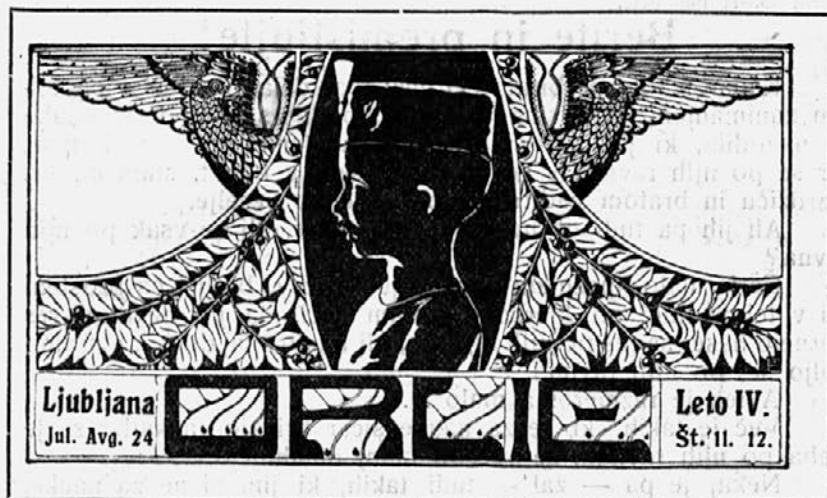

Poštnina plačana v gotovini.

Ne pozabi!

Ne pozabi, da je zopet zaključen en letnik „Orliča“ in da bo treba list na novo naročiti in plačati!

Ne pozabi prebrati na zadnji strani tega „Orliča“ urednikovega vabila na naročbo. Posebno dobro si oglej, koliko bo „Orlič“ v prihodnjem letu stal!

Ne pozabi, da moraš vsako številko „Orliča“ več ko enkrat od prve do zadnje črke prebrati!

Ne pozabi, da ne smeš nič iz „Orliča“ pozabiti!

Ne pozabi, da ti bo celo prihodnje „Orličevo“ leto strašno dolgčas, če pozabiš pravočasno obnoviti naročbo!

Ne pozabi, da je mnogo dečkov in deklic, ki nimajo „Orliča“. Zato poagitiraj pri njih, da ga naroče.

Ne pozabi, da je 6 Din silno majhen denar za tako lep list in te mora biti sram, če si ga ne naročiš.

Ne pozabi, da bo „Orlič“ izhajal v prihodnjem letu redno vsak mesec brez izjeme!

Ne pozabi, da bi se tvoj brat Nardžič rad celo prihodnje leto tako veselo smejal, da bi se pozabil kisko držati — kot se je moral morda po tvoji krivdi v preteklem letu!

Ne pozabi, da vsega tu naštetega nikakor ne smeš pozabiti! — Bog živi!

Bernot Hubert, Boh. Bela.

Berite in premišljajte!

Kadar takole prebiram „Orliča“, kar delam vedno z največjim zanimanjem, si mislim: o ko bi hoteli vsi Orliči vse nauke in navodila, ki jih bero v Orliču, prav temeljito obrniti nase, ter se po njih ravnati! To bi storili sebi v korist, staršem, br. Nardžiču in bratom vaditeljem pa v veliko veselje.

Ali jih pa tudi obrne vsak Orlič nase, ali se vsak po njih ravna?

Če le malo opazujem obnašanje Orličev, bodisi na prostem ali v telovadnici ali kjerkoli, moram reči, da jih nekateri res obrnejo nase, se res po njih ravnaajo, ali imajo vsaj dobro, vztrajno voljo se, po njih ravnati.

A teh je razmeroma malo . . .

Več je takih, ki se za nauke sicer brigajo, a kadar se je treba po njih ravnati, že več ali manj omahujejo.

Nekaj je pa — žal — tudi takih, ki jim ni ne za nauke, ne za to, da bi se po njih ravnali — — —

Prvi so pridni, poslušni, prihajajo redno k telovadbi in sestankom točno ob napovedani uri. Med telovadbo in sestankom so mirni in poslušni, ubogajo radi na prvo besedo, so vsled tega dobri telovadci, sploh je vse njihovo obnašanje lepo in vzorno. Vsi jih imajo radi, tudi nasprotniki jih spoštujejo. Pri vsem tem pa prav nič ne izgube svoje prostosti in so vedno veseli in zadovoljni, v veselje staršem in vsem drugim.

Drugi so sicer včasih tudi prav pridni, pridejo k telovadbi še precej redno in točno, vendar pa imajo vedno kaj, kar jih bolj zanima kot vaditelj in njegove besede; mora jih tudi opominjati, sicer postanejo le vse preveč poredni in razposajeni.

Med telovadbo so raztreseni, zato tudi nekoliko slabši telovadci; četudi vaje dobro znajo, jih ne izvajajo dobro, ker jim manjka vztrajnosti in dobre volje.

Če jih vaditelj kara, jih vedno le zato, ker bi lahko bili boljši, a niso, ker se ne potrudijo; sicer so pa priljubljeni pri vseh, ker ima vsak upanje, da se še poboljšajo.

Tretji pa niso prvim in drugim — razen v tem, da se imejujejo Orliči, morda prejemaajo „Orliča“ ter da imajo kraj — prav nič podobni.

Za telovadbo in sestanke se ne brigajo, če jih br. vaditelj zaloti in jih poziva k telovadbi, imajo sto različnih izgovorov, ki so seveda vsi izmišljeni, dajo se za vsako stvar za božjo voljo prositi, a končno, mesto da ubogajo, postopajo okrog voglov in, če le mogoče, motijo še druge.

Vrh tega pa še hudo zamerijo, če jih br. vaditelj opomni na njihove napake, ali jim naloži kazen.

Kadar je pa kaka slovesnost, pa hočejo seveda igrati najvažnejše vloge.

Iz vsega tega sledi, da bodo postali prvi enkrat prav dobri, poštene in značajni možje, spoštovani od vseh, tudi od nasprotnikov.

Drugi to tudi lahko postanejo, če se le sedaj še malo potrudijo in si utrdijo voljo, ter se ravnajo po tem, kar so se do sedaj in se še bodo dobrega naučili.

Iz tretjih pa ne bo nič prida, če se prav kmalu in temeljito ne poboljšajo. Postali bodo enkrat pravi pravcati ndpridipravi, ako se bo njihova — ne vem kako bi rekel, da bi bilo lepše — — svojeglavnost in neubogljivost z njimi vred razpasla.

Ja, dragi Orlič, takole premišlujem kadar berem „Orliča“ in vzbudi se mi želja, da bi bili vsi pridni in vstrajni, vsi Orlič, prav vsi!!!

Prosim te, ti moj ljubi „Orlič“, povej to našim in vsem drugim br. Orličem čisto tiho na uho, naj si vsak izpraša vest ter pomisli v katero skupino je do sedaj pripadal in v katero skupino bo odslej. Svetuj pa le vsakemu v prvo skupino! Pošiljam Vam mnogo pozdravov in prav krepak Bog živi!

Oče čebelar.

Učite se od čebele delavnosti in pridnosti!

(Konec.)

Nabiranje medu in cvetnega prahu traja ves božji dan do večera. Že je skoraj tema, ko nekatere čebele še prisopihajo domov. V toplih poletnih večerih se pa zgodi, da jih nekaj celo po noči ostane zunaj panja na lepo dišeči cvetoči lipi in se vrnejo domov šele, ko jih jutranje solnce ogreje. Dokazano je, da v prav dobri paši ena sama močna čebelna družina v enem dnevu nabere tri do štiri kilograme medu. Koliko pridnosti in neumorne delavnosti je treba za tako delo!

Velika pridnost čebel se kaže tudi pri izdelovanju satovja. Kako nežno je to delo, kako lepo in umetno izdelano! Ena celica je enaka drugi, vsaka je sestavljena šesterokotno, ima namreč šest sten in šest kotov in na dnu trikotno jamico, v katero položi matica jajčece. Vse celice, večje trotovske in manjše delavske, stoje v lepih enakomernih vrstah. Tiste celice, ki so namenjene za shranjevanje medu, so nekoliko navzgor obrnjene, da se ne more med iz njih izcediti. V tem vzornem redu stoje celice na obeh straneh satnice in zaradi tega potrebujejo le eno medsteno, katera daje na ta način vedno za dve celici dno. Čeprav so stene celic jako nežne, tvarina, iz katere so narejene, jako zdrobljiva, ima vendar satnica tako trdnost, da se nobena celica ne zdrobi in ne zlomi, ako je tudi v satnici tri ali še več kg medu. Ta umetnost čebelice pri izdelovanju satovja je vedno vzbujala pozornost in občudovanje učenjakov, ki priznavajo, da je šesterokot pri celicah najprivnejše izbran in za telesce čebele najprimernejši. Prihrani se največ voska, ker ena stena in eno dno služi za dve celici, dobi se največ prostora, ker je odstra-

njena vsaka praznina, prihrani se mnogo dela in dobi velika trdnost. Še mnogo zelo zajemljivega in umetnega dela lahko opazujemo pri satovju, n. pr. kako čebelnice trdno prilepijo sat na romič ali panjev pokrov; kako izdelujejo vmesne celice, kako znajo zamašiti vsako razpoko v satovju, kako pravilno izdelujejo prehode med satnicami; kako znajo podaljšati celice, ako jim zmanjkuje prostora za shranjevanje medu itd.

Kako pa delajo čebelnice vosek?

Ako hočejo izdelavati vosek — čebelarji pravijo, da čebele „zidajo“ — povzijejo najprej mnogo medu in cvetnega prahu, ker iz teh tvarin se v njihovem telescu pripravlja snov za vosek. Potrebna je tudi precejšna toplota, da se morejo potiti. Zberejo se v gručo, da so izdelovateljice voska v sredi, druge pa jih kakor veriga tesno obdajajo, da vzdržujejo toploto. Zdaj se prikaže med štirimi trebušnimi obročki po raznih voščenih žležicah čebel vosek v obliki majčkenih belih luskinic. Z zadnjima nogama sega čebela ponje, jih nabada na dlačice, jih jemlje v čeljusti in pritruje na robove satja, ki ga gradi.

Težko in utrudljivo je izdelovanje satovja, vendar more en močan panj čebel, ki ima dosti medu, pri ugodnem vremenu v enem dnevu izdelati celo veliko satnico z več kot 4000 celicami. Pri vsem tem delu pa drugo delo ne zaostaja. Kolika pridnost in neumorna delavnost!

Te vzorne pridnosti čebelje marsikateri ne pozna in ne ceni. Mesto da bi se od čebele naučil pridne delavnosti, govori o čebeli kakor nekdanj kokoš. Basen namreč pripoveduje, da je prišla kokoš v vas k čebeli. Reče ji: „No, ti čebela, odkar te poznam, si vedno brez pravega dela. Letaš po cvetlicah in srkaš sladko hrano. To te pač ne utruji, jaz bi tudi rada imela tako delo. Čemu bi se trudila za druge? Za nas je dosti, da preskrbimo gospodinjino z jajci“. Čebela pa ji reče: „O, nikar se ne norčuj! Ti misliš, da jaz nič ne delam, ker pri svojem delu ne vpijem na vse grlo kakor ti, ko jajce zneseš. Naš panj je dokaz, kdo delo in umetnost bolj ceni, jaz ali ti, lena kokoš! Če letam po cvetlicah, ne grabim le zase, nabiram sladki sok, ki daje zdrav med in marsikateremu življenje osladim. Če pa pri svojem delu ne kričim kot ti, vedi, da me čebele sovražimo vsak napuh. Kedor hoče nas poznati, naj pogleda naše delo, našo umetnost, naš red. Narava nam je dala tudi ostro želo, da kaznujemo tiste, ki hočejo druge učiti tega, česar sami ne znajo. Zato ti svetujem, kokoš, poberi se!“

Tudi vi, naši prijatelji Orličji in Orličice, se učite od čebelnice pridnosti in delavnosti, kakor poje pesnik J. Stritar:

Na delo, naj mraz je, naj vroče,
truditi se vsak je dolžan.
Kdor delati more, pa noče,
zanj krop je predober neslan!

Planinka-pastirica.

(Deklamacija.)

*Jaz sem majhna pastirica,
brihtna, kunštna, kar se da.
Knjige res ne grejo v glavo,
znam pa vse kaj drugega.*

*Kravicam sem gospodinja,
po imenu vse poznam.
Za vse vaše učenosti
ene kravice ne dam.*

*Piskati znam na piščalko,
kot ne zna cesarjev sin,
piskam, trobim, pesmi pojem,
da odmeva vrh planin.*

*Kadar kravice so pridne,
smešnice naštevam jim;
ker se nočejo smejati,
sama se na glas smejim.*

*Lisko, njo imam najrajši,
ker mi nikdar ne zbežla.
Čiko imam tudi rada,
ker mi mnogo mleka da.*

*Včasih so pa nagajive,
kadar muhe jih lové,
oh, takrat je težka služba,
kdor ni skusil, nič ne ve.*

*Če so site, v senci mirno
spe in prežvekujejo,
oj, tedaj pa meni vile
pesmi narekujejo.*

*Vsedem se k planinskim cvetkam,
božam jih kot jaz le znam,
vsaki spletom pesem nežno,
v uho ji jo pošepetam.*

*Cvetja kitico ovijem
tudi sebi krog glave.
Med cvetlicami — Cvetlica
moje pravo je ime.*

*Vi dolinci nič ne veste,
da je lep planinski svet.
Pridite na goro k meni
krave past in pesmi pet!*

○○○○(○○○○)

Ivan Langerhole.

Kdo zna pravilno pisma pisati?

(Konec.)

Začeti je težko. A taka umetnost pa to spet ni, da bi človek nad njo obupal. Samo da veš, o čem moraš pisati, pa bo šlo. Včasih so nas po šolah učili takole: „Rem tene, verba sequentur“ (beri: sekventur).

Ali je to učenje! Pa vam bom koj po domače povedal. To se pravi po naše: Stvari se oprimi, besede bodo sledile. Samo da veš, o čem boš pisal, da veš za vse b i n o, potem boš pismo lahko začel, nadaljeval in dokončal. Če pišeš o več različnih zadevah, je prav, če o vsaki novi zadevi začneš pisati v novo vrsto. Tako bo pismo postalo na zunaj veliko lepše, kakor pa so pisma, kjer se beseda drži besede, od konca do kraja ena sama dolga káča, kar pa ne spravi v pismo, pa potakne tak mazač še po robih. Potem pa bore ti, ki moraš taka pisma prebirati! Na robove ob straneh nikar ne pišite!

To moraš torej vedeti, o čem hočeš pisati. Če odgovarjaš na kako pismo, ni to nobena umetnost. Če pa pišeš prvo pismo in si ne znaš sam pomagati, prosi katerega domačih, naj ti malo pomaga pri zbiranju misli. In potem: Pismo napiši najprvo na kak prazen list in odtod šele na pravi pisemski papir. Tega navodila nikdar ne zanemarijaj!

Še nekaj o zunanji obliki. Pisemsko vsebino začnimo pisati vsaj za 2 cm pod nagovorom.

Na levem robu ne smemo prve vrste začenjati prav ob robu, ampak vsaj 3 cm od roba proti desni. Enako ne smemo na desnem robu pisati prav do kraja, kaj bi šele rekli tistim nemarnežem, ki besede na koncu vrstice ukrivijo in pišejo ob robu navzdol! — Zato moramo končati vrstico vsaj za 1 cm preje, preden pridemo s pisanjem do konca roba. Če se beseda v sredi pretrga, glej, da jo boš znal pravilno deliti. Na pr. te-den, kra-va, po-hištvo. In tako moramo vselej začeti s pisanjem, kadarkoli začenjamo v pismu z novim odstavkom. Ostale vrstice pa začenjamo vsaj 1 cm od levega roba.

Tudi ne smemo popisati pisma prav do zadnje vrstice spodaj, ampak vsaj za 3 cm mora ostati pisma na spodnjem robu praznega. Tako pravita gospodični Dostojnost in Lepota.

Na drugi, tretji in četrti strani začenjamo zgoraj približno v isti višini, kjer stoji na prvi strani nagovor, končujemo pa kakor na prvi strani.

No, zdaj pride pa še konec. Konec ima pri pismu prav posebne vrste obliko. Dobro si jo zapomnite. Prve besede zadnjega stavka, ki izražajo navadno pozdrav, prošnjo, priporočilo ali kaj podobnega, pišemo še v isto vrsto, kake tri ali štiri besede pa v posebno vrsto, tako kakor ti kaže tu napisani zgled:

Lepo Te pozdravlja

Tvoj

zvesti prijatelj

N. N.

Tam kjer je zapisano N. N. moraš podpisati sam svoje ime in tudi priimek. Priimek zlasti takrat, če pišeš kaki bolj neznani osebi, recimo kakšnemu trgovcu.

In še to si zapomni: Osebne in svojilne zaimke (slovnica!) Vi, Vam, Vaš, Vaša, Vaše, Vašega itd. pišemo v pismih z veliko začetnico. To kaže, da dotično osebo spoštujemo. Ti, Tebe, Tvoj, Tvoja itd. pišemo lahko z veliko začetnico, lahko pa tudi z malo.

Napišimo za zgled prav kratko pisemce: Kako bi Kroparji sporočili br. Nardžiču, da bo v Kropi dne 29. junija orlovska prireditve.

Poskusimo!

1. stran.

2. stran.

Kropa, 24. V. 1924.

Dragi brat Nardžič!

Sporočamo Vam, da bo dne 29. junija na praznik sv. apostolov Petra in Pavla pri nas velika orlovska prireditve. Prišli bodo k nam Orli iz vse Gorenjske.

Še z večjim veseljem pa Vam naznanjamo, da bomo smeli nastopiti tudi mi, Orlič. Za ta nastop se že prav pridno priprav-

ljamo. Upamo, da bo šlo vse prav dobro.

Vam, dragi brat Nardžič, pa kličemo na ves glas: Pridite k nam! Lepo Vas prosimo, pridite! Vsi Orlič Vas prav željno pričakujemo, posebno še jaz

Vam

vdani

Lojze Logar.

Zdaj pa malo pogledajte to pismo. Zakaj ima tri odstavke? Kaj je vsebina tega pisma? Zakaj je pisano Vam, Vas z veliko začetnico? Zakaj „Vam vdani“ nazadnje vsaka beseda v posebni vrsti? Kaj bi naredili, če bi pisma ne končali že na drugi strani? Kje moraš začeti na tretji strani? Če bi hoteli sporočiti, da je umrl vaš tovariš Janko Legat, kje bi to pripisali? Ali bi bilo prav čedno, če bi začeli pisati kar naprej za besedami: . . . iz cele Gorenjske? Ali pa za besedami: . . . vse prav dobro? Zakaj bi moral biti nov odstavek? Kako bi to pismo pisali iz Škofje Loke?

Cel koš vprašanj. Le odgovarjajte nanje, ne bo nič škodovalo.

In še nekaj. Marsikje je doma grda navada, sirova in divjaška, da ta ali oni napiše celo dolgo pismo polno zabavljanja, opravljanja in obrekovanja zoper svojega bližnjega, pismo odpošlje, podpiše se pa ne. Recite, ali ni to grdo? Zato vam mirno in resno ukazujem: Na Veselo pošto ne smejo nikdar prihajati pisma brez podpisov! Pa tudi med seboj si ne smete takih pisem pošiljati! Proč s to nesramnostjo!

Ali me boste ubogali?

Upam in trdno pričakujem . . .

○○

Tudi „spretnostna vaja“!

Da, spretnostna vaja in le spretni jo bodo pogodili!

Poglej pričujočo sliko in razberi, kaj se vidi na njej! Osem „domin“ in ena roka, ki s kazalcem nekaj imenitnega poižkuša. Ali se ji bo posrečilo? Bomo potlej videli, je rekel „ta slep“.

Vzemi osem resničnih domin in jih postavi tako kot kaže slika! Najprej dve pokonci toliko narazen, da boš z lahkoto

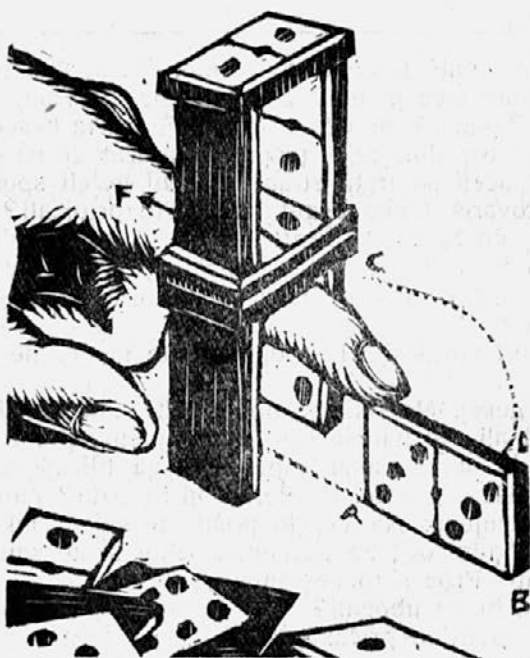
položil eno in še eno poprek na stoječi dve. Kajne, to ni ravno težko. Na vrh onih štirih pa postavi še tri in sicer dve pokonci, tretjo zopet poprek. Tudi to še ni spretnostna vaja in bo šlo brez težav. Sedaj imaš stavbo kakor majhen slavolok v dve nadstropji.

Ampak sedaj se začne spretnostna vaja in tebe, dragi moj, čaka naloga, da si boš pulil lase in jih grizel! Poslušaj in poglej!

Spodnjo izmed obeh poprečnih domin izbij z enim samim krepkim udarcem iz stavbe tako, da se ti tvoj slavolok ne bo prav nič podrli!

Kaj maješ z glavo? Naloga se zdi težka, pa ni. Samo spretnosti je treba. Takole se loti dela:

Vzemi osmo domino in jo položi tako pred slavolok kot vidiš na sliki. Ne predaleč proč! Potem porini s potrebno pre-

vidnostjo kazalec desne roke (ali pa leve, če si levičnik!) skozi spodnje nadstropje slavoloka, pritisni na vogal ležeče domine in jo s pritiskom zasukaj, da se bo sunkoma postavila pokonci...

Kaj se je zgodilo? Ko se je domina dvignila, je z gornjim voglom udarila po spodnji poprečni domini in jo je izbila iz stavbe, da si komaj opazil, kedaj in kako. Ker je nastala vsled odleta tiste domine v stavbi luknja, se je hitro sesedlo gornje nadstropje in zadelalo nastalo vrzel, podrli se pa stavba ni.

Ali se je naredilo tako? Če se ni, prijatelj moj, nikar ne misli, da jaz ne učim prav, temuč vedi, da ti še nisi dosti

spreten. Zato se ne smeji meni in se tudi ne jezi náse, temuč poizkušaj tako dolgo, da bo šlo. Gotovo je, da gre, če se prav naredi. S pridno vajo se boš tako izvežbal, da boš pozneje lahko napravil namesto dveh kar tri, štiri ali še več nadstropji, pa boš brez skrbi izbil tisto domino ven, ne da bi stavbo podrl. Boš videl, da bo res tako! Potem boš lahko napravil javno „prireditev“!

Pazi posebno na tele reči: Poprečno ležeče domine naj imajo pike navzgor obrnjene! Osmá, po dolgem stoječa domina na tleh mora biti dosti blizu stavbe, pa spet ne preblizu!

Tako. Poučil sem te dobro, sedaj pa pojdi in reši nalogo častno!

○○○○●○○○

Kaj pišejo iz Ptuja?

Dragi br. Nardžič!

Danes sem se pa še jaz spravil, da Vam napišem, kako tukaj pri nas v Ptuju živimo mi majhni Orličí, Vaši prijatelji.

Naš Joža Toplak je ves vnet za telovadbo in za Orla, kar dolgčas mu je bilo, ko nismo takoj začeli s telovadbo. Še celo Vam se je potožil, saj sem bral v „Orliču“. No, sedaj je pa že potolažen in ves srečen, sedaj že pridno telovadimo po samostanskem dvorišču. Brat Arnuš nas vsak teden dvakrat uči telovaditi. Prvo in drugo vajo že dobro znamo, sedaj se že tretjo učimo. Telovadcev nas pride vedno okrog 35. Poredneže pa kar naženemo med druge tiče. In „Čebelico imamo tudi; prav pridno vanjo nalagamo svoje prihranke. Imamo že čez 350 Din — nabrali v dveh mesecih!! (Podčrtal brat Nardžič.) Pa še nekaj me poslušajte!

Dne 18. maja smo imeli svoj prvi **naraščajski dan**, katerega smo se že dolgo popred veselili. Zjutraj po rani sv. maši smo korakali v štiristopih v cerkev, kjer smo mirno čakali sv. obhajila.

Nekateri so molili iz molitvenika, drugi pa rožni venec. Ko je bil četrti del sv. maše, smo prejeli v srce svojega dobrega Zveličarja. Po sv. maši smo se zbrali v lepo okinčani dvorani; prišli so tudi naši starši in drugi ljudje. Tu smo hoteli pokazati, zakaj smo Orličí in kaj znamo. Najprej sta dva Orliča deklamirala pesem o ljubezni Orličev, nato je brat Rupar, predsednik, govoril o Orlu, en dijak pa o Orličih. Rekel je, da moramo radi hoditi k telovadbi. Naš Kolarič — to je naš najmanjši Orlič, kakor en knof je — ta je prav pogumno povedal koračnico Orličev: „Orličí smo, Orličí smo“. Nande Meglič pa je deklamiral pesem o ljubezni Orličev do Marije.

Pa tudi mi telovadci smo nastopili; prva in druga vaja je šla prav gladko. Vsem se je dobro zdelo, kako smo se dobro naučili. Orlič Macun je pa govoril, kako je ponosen, da je Orlič, pa je dobro povedal.

Potem smo šli domov. Ob 12. uri smo se zopet zbrali in smo šli na izlet na Vurberg. Skozi mesto smo korakali, zunaj smo pa šli kakor telički, (to je pa le malo prenerodno pravi br. Nardžič) vriskali in peli smo. Solnce nas je grela z vso močjo, pa le nismo omagali. Ob 3. uri smo prišli na Vurberg, vsi veseli, nekaj tudi trudni. Ogledali smo si tam lepo cerkev in starodavni grad visoko na hribu. Sedaj notri stanujejo Rusi. Na dvorišču smo telovadili in Rusi so nas z veseljem gledali. Potem smo malo pojužinali, še celo fotografirali smo se in potem jo počasi ob Dravi vrezali domov. Ali, brat Nardžič, da bi Vi vedeli, kako je bilo lušno, kako smo skakali, lovili se, vriskali in peli, še Vam bi se lušno zdelo. Pri gostilni Gregorec smo dobili kruh in vodo z malinovcem, a ne vina.

Malo smo se tu odpočili, pa smo šli spet veselo proti domu.

To je bil naš **prvi naraščajski dan** — ves vesel in radosten. Mi pa hočemo vedno biti pridni Orlič, da bomo enkrat dobri Orli! Bog živi! Pozdravljamo Vas vsi Orlič, posebno pa Ptuj, 18. VI. 24.

Jože Bolcar.

○○○○○

Pavla Lamprecht, Malenski vrh.

Izlet na Blegoš.

Veliko veselje je bilo v naši šoli, ko so nam gospodična učiteljica povedali, da bomo šli na Blegoš. To je bilo razgovarjanja in pripravljanja. Prišel je težko pričakovani dan.

V Malenskem Vrhju smo se zbrali. Potem smo pa pod vodstvom brata Nardžiča in gospodične učiteljice mahnili na pot. Med potjo smo se prav prijetno zabavali. Z zanimanjem smo ogledovali razne cvetlice. Ko smo prišli na cesto, sta nam dva oglarja pokazala, kod vodi najbližja steza. Nekaj časa smo prav zložno hodili, a potem smo zgrešili stezo. Hodili smo po strmi drči. Ker se nam je ta pot zdela prestrma, smo jo udarili naravnost po grmovju. Tako smo prišli pod vrh, ki smo ga vsi z veseljem pozdravili.

Po planini smo trgali nam doslej še neznane cvetlice, zlata jabolka, planinski encijan in druge. Na vrhu smo použili, kar smo prinesli s seboj. Takrat smo prvič jedli sardine. Po obedu smo šli z bratom Nardžičem okoli Blegoša, da so nam povedali, kako se imenujejo kraji, ki jih vidimo. Imeli smo krasen razgled. Na desni nas je pozdravljala naš sosed Porezen. V ozadju je gledal na nas mogočni Triglav. Na severni strani je nas izmed vseh hribov najbolj zanimal Ratitovec. Kadar je posijalo solnce, je bilo videti tudi planinsko koč. Z Blegoša smo imeli lep razgled po slovenski zemlji. Kako divna se nam je zdela naša lepa domovina!

Nekaj nas je bilo tega mnenja, da bi radi ostali kar za dalje časa na Blegošu. Pa smo vendar morali iti. Ko smo se

odpravljali, smo se še enkrat ozrli okoli, potem smo šli. Brez posebnih nezgod smo dospeli na Kal. Nekaj nas je šlo na studenec po vodo. Drugi so nas čakali. Dva pa sta bila tako nestrpna, da sta nam popihala po drugi poti naprej. Gospodična so bili zelo v skrbeh za njiju. Mislili smo jih že iti iskat, pa smo vedeli, da bosta prišla onadva prej domov kakor mi. Zato smo šli naprej.

Od Kala smo šli po cesti, da smo prišli na isto mesto, kjer smo bili zjutraj zavili na stezo. Štirje sopotniki so nas takrat zapustili, ker imajo v bližini tam svoje domove, drugi pa smo šli srečno naprej. V Dolenjih Ravneh smo mislili, da bosta dve „nerazdružljivi prijateljici“ šli domov v Gorenje Ravni. Bili pa sta nam tako zvesti, da sta šli z nami v Malenski Vrh, kjer smo se poslovili in razšli. Veseli smo pripovedovali doma kako lepo je bilo. Ta dan nam bo ostal dolgo v spominu.

Ležna opora za rokama.

Takole očitno nam pa menda še nobene telovadne slike in vaje niso kazale, kaj je lepo in kaj je grdo. Saj ti morajo usta kar same od sebe prasniti v smeh, če pogledaš številko 1, 2, ali 3! To so vam tiči tile „telovadci“! Vendar ne govorimo preveč, da morda ne obsodimo pri tem — samih sebe! Saj je čisto verjetno, da tudi mi ne znamo prav lepo in zares čedno.

Zato se učimo ležne opore ob tehle slikah!

1. Da prva ni lepa, to bi vedel zadnji telovadec povedati. Vprašajmo se še, zakaj ni lepa! — Na kratko lahko rečemo: krevljasta je! Glava je doli obrnjena, roke so pokrčene, rame nelepo zgrbančene. Vse to je zaradi tega, ker telovadec nima telesa napetega, dvignjenega, ampak mu takorekoč doli visi. Tudi kolena so skrčena — skratka, to je vzor zanikrne ležne opore! Tak mož bo dal vaditelju veliko truda in skrbi, morda celo jeze. Zato naj se rajši vsak sam močno potruди, da ne bo njegova ležna opora taka kot tu na števil 1!

2. Na števil. 2 je pa ubogi telovadec čisto zlomljen! Le pogledjte! Nogi sta mu vodoravno na tleh, trup pa navpičen. To je kajpada čisto narobe. Pogledjte mimogrede na 4. sliko in boste videli, da morata biti nogi in trup v eni sami ravni, nič prelomljeni črti! — Druga napaka pri tej drži je ta, da je glava zaklonjena in da telovadec gleda navzgor. Tretja, da sta mu roki zasukani s prsti na ven. Četrta napaka so pa upognjena stopala.

cel kup pogreškov.

den telovadni gib.

Je pa to tudi izdatna vaja, ki močno krepi telo. Precej vaje je treba, da jo zna telovadec dolgo in lepo držati. Zato bodite pri izvajanju ležne opore vztrajni in neutrudljivi!

Br. Vladimir Ž.

Učite se plavati!

Prva stvar pri učenju plavanja je zaupanje v samega sebe! Zato se ne boj vodel! Če se v vodi potopiš, ne misli, da že toneš; kajti človek ne utone tako hitro. Pozneje, ko se boš brez strahu potapljal, boš spoznal, da je težko, potopiti se do dna in ostati pod vodo. Dvignil se boš nazaj na površino kot krogla iz prožnega kavčuka. — Večkrat se pripeti, da popiješ malo vode; nič zato, saj voda ni strup. Prvi korak do plavanja bo narejen takrat, ko se boš vode toliko privadil, da se boš v njej tudi dobro počutil.

Začni se učiti plavanja na hrbtu. To napraviš tako. Vlezi se udobno v vodo kot n. pr. v posteljo. Zravnaj se, da so ti ušesa pod vodo in prsti na nogah naj malo mole iz vode. Pri tem ne bodi len kot štor. To vajo ponavljaj večkrat.

S pravim plavanjem ne poskušaj prej, dokler ne znaš plavati na hrbtu. Ko boš znal ostati na površju in se zadržati v ravnotežju, boš spoznal, da plavati ni težko, če se ravnaš po sledečih navodilih.

1. Ne trudi se preveč, da bi hitro plaval. Plavaj z dolgimi sunki počasi in mirno. Suni roke ravno naprej. Ko so stegnjene, jih zamahni in odričaj polagoma vodo z dlanmi. S tem gibom spraviš komolce zopet k trupu. Združi sedaj dlani in suni zopet predse in tako dalje. To vajo delaj stoje na nogah, toliko časa, da jo boš dobro znal.

2. Gibi nog nimajo pri plavanju iste naloge kot gibi z rokami. Morda si že videl, kako plavajo žabe? Delaj s svojimi nogami kot delajo one s svojimi zadnjimi kraki. Noge imej vedno pod vodo, ker ni potrebno, da tolčeš z njimi po vodi.

3. Oboje gibanje združi za pravo plavanje takole: a) ko imaš roke in noge stegnjene, prični z rokami polagoma odrivati vodo, noge pa krčil b) Roke združi na prsih, noge pa razkorači! c) Z rokami suni naprej, z nogami pa udari hitro skupaj.

4. Pri plavanju ne zadržuj dihanja in ne napihuj lic kot bi bil balonček. Pa zopet ne sopihaj kot star, nadušljiv konj, temveč dihaj počasi in enakomerno. Pljuča imej vedno polna; to te napravi lahkega. Ne poslužuj se vrvi! Ta te samo ovira, da se ne moreš z lastno močjo držati na vodi in slabi tvoje ravnotežje.

V začetku se ne sili, da bi se zadržal dalje časa na površju vode. Napravi dva dobra giba, nato pa spusti noge zopet na tla! Pozneje si smeš vedno več upati.

Če boš skrbno sledil tem navodilom in če ti bo še kdo pomagal, boš kmalu prav dober plavec.

Vesela pošta brata Nardžiča.

Bog povrni!

Neki gospod iz C. ki ne želi biti imenovan, velik naš prijatelj, je podaril za tiskovni sklad „Orliča“ 500 Din s pristavkom: Za enkrat. — Z ozirom na to, da ima naš list zopet občuten primankljaj ob sklepu letnika, bodi blagem dobrotniku izrečena prav iskrena zahvala in želja: Bog povrni stotisočkrat!

Iz nabiralnika.

Polhov Gradec. Veselo pošto vam pošljemo iz Polhovega Gradca. Tudi tu nismo preleni za telovaditi. Nekateri se včasih pomotijo, potem gre pa že boljše telovadba. Jaz telovadim komaj pol leta. Imamo tudi „Čebelico.“ Bog živi! — Vrolih Franc, Senčur Stanko.

Skofja Loka. Dragi br. Nardžič! Prav vesel sem bil, da ste dali zadnji moj dopis v „Orliča“, zato pa bom večkrat kaj poročal od nas. Debeli bratec me je malo oštel, ker sem napisal od njega v „Orliča“. No pa se je takoj potolažil in je rekel, da bo še on od mene napisal. Mogoče bo tudi narisal, kako se jaz kisto držim, kadar me stric z miklavževko nažge. Pravi, da še bolj kot urednik, kadar pregleduje nove naročnike „Orliča“. 4. majnika smo imeli tekmo. Tekmovalo nas je 25 Orličev. Dosegli smo prav dober red. Pet vzornih in dva prav dobra. Gospodje iz Ljubljane so nas pohvalili, da smo prav dobro tekmovali, in se lahko hvalimo v „Orliču“.

Bradeška Franc.

Malenski vrh. — Dragi br. Nardžič! Prav lepo se Vam zahvalujemo za podobice, ki ste nam jih poslali. Tudi nam ostane izlet na Blegoš v najlepšem spominu. Včeraj smo imeli na Gori prvo sv. obhajilo. K prve-mu sv. obhajilu so šli trije dečki in ena deklica. Da ta deklica ni bila brez para, ji je Vidka bila za družico. Včeraj je bil tudi gospodov god. Voščili sta jim Godec Lojzika in Gantar Julka. Lojzika jim je dala duhovni šopek, Julka pa šopek lepih vrtnic. Zdaj imamo še samo en dan šole. Na Vidov dan bomo šli v Javorje k šolski sv. maši. Enkrat v počitnicah nas bodo peljali gospodična na grob dr. Ivana Tavčarja. Vsi se veselimo tega izleta, da bomo videli, kje je pokopan naš poljanski pisatelj. O počitnicah nas pridite še enkrat obiskat. Radi bi Vas poznali vsi otroci naše šole.

Ali ste še kaj rujavji od solnca?

Prav srčno Vas pozdravljajo vsi Vaši soizletniki: Francka Justin, Angela Kržišnik, Pavla Tratnik, Angela Bogataj, Jelovčan Ivana, Tavčar Franc, Jožef Tratnik, Franc Bagataj, Godec Alojzika, Potrebujes Franc, Hobič Pavla, Pintar Pavla, Ciril Gantar, Pavla Lamprecht, Tone Mure.

Borovnica. — Cenjeni br. Nardžič! Velikonočne počitnice so minule. Z nekako težkočo sem pričakovala „Vstajenja.“ V soboto sem pomagala mami pri delu, da pride prej večer. Solnce je zahajalo in zadnji poljub sporočilo vsej okolici. Zvonovi so potrkavali, njih veličastni glas se je odbijal v daljavi. Ljudje so trumoma prihajali. Kmalu so prikorakali Orli z lepo zastavo. Procesija se je začela pomikati med zvončkanjem. Orli so ponosno stopali pred Najsvetejšim. Bilo jih je lepo število, kakor tudi naraščaja. Na velikonočni pondeljek so Orli priredili igro: „Miklovo Zalo“. Med dejanji je sviral orlovski godbeni orkester. Sedaj bomo dejale prireditve na stran do druge zime ter bomo pričele vaditi proste vaje z venčki. Lansko leto ob 15letnici smo jih prav dobro izvajale, zato se hočemo potruditi tudi za letošnji nastop. Sedaj pa končam in zakličem z navdušenjem orlovski pozdrav Bog živi! — Julka Suhadolnik.

Dodatek. Sporočam, da sem s težkočo pričakovala „Orliča“, Še isti dan sem ga dobila, ko sem prišla nazaj v zavod (Lichtenthurn), in je bila moja največja sreča, da sem bila med prvimi iz nabiralnika. 5 Din sem poslala za tiskanje, ker nisem vedela, če se kaj plača. Zato naj bodo za izhajanje „Orliča“ vsak mesec, ker drugače mi je dolgčas, ako ga dobim šele po preteku enega in pol meseca. Bog živi! (Beri na prvi strani!)

Sv. Peter pri Mariboru. — Dr. br. N. Midva se tudi še ne poznava, zato se Vam moram predstaviti. Herta sem in v drgi razred hodim. Velika sem že tako, da sedim v zadnji klopi. In kar me najbolj veseli, je to, da sem Orlica Prav pridno se učimo. Tri vaje že dobro znamo. Vse smo naročene na „Orliča“, večje pa čitajo „Vigred“. — Zelo častimo Srce Jezusovo, vsak mesec gremo k sv. obhajilu. Gospodična so nam tudi povedali, da bomo šle na izlet. Kako se nam bo godilo, bomo sporočile. — Bog živi!

Herta Fernek.

Št. Gotard. — Cenjeni br. Nardžič! Tudi jaz bom sedaj pristopila k Orlicam, kadar jih bodo ustanovili. Veselja imam vedno več do telovadbe. Zato z navdušenjem zakličem Bog živi! — Slavica Cukjati.

Semič. — Dragi br. N.! Čas je, da se tudi jaz enkrat oglasim. Sedaj sem bila v Gorici. Zelo lepo je tam, pa vendar mi je bilo dolgčas po mojih sestrinah, ki jih imam zelo rada. Zato je pa bilo bolj veselo svidenje. Pridno telovadimo. Znamo štiri vaje, „Peričke“, „Pleši z mano, sestra“ in „Adam ima sedem sinov.“ S temi točkami smo nastopile pri akademiji, ki je bila zelo lepa, „Orliča“ zelo rade beremo. — Bog živi! Nadika Skok.

Solčava. — Dragi br. N. Nikar ne mislite, da smo solčavski otroci kar tako, da ne vemo nič o Orličih in o rdečih čepicah. Ustanovili smo že Orliča in tudi nastopili v krajih javno 21. aprila. Da bomo sami lahko brali, pošljite nam 12 izvodov Orliča. Bog živi! — Vsi solčavski Orlič.

Poljane. — Častiti br. Nardžič! Pozdravljava Vas v imenu vseh poljanskih Orličev. Večkrat prebirava dopise na „Veseli pošti“. Zato želiva, da tudi prav iz Poljan pride par vrstic. Telovadimo vsako nedeljo in tudi telovadne igre. Pripravljamo se za igro „Pijanec brrrr“. Pridite k nam, da gremo na Blegoš. (Ti komedija ti, mi smo pa že bili! Pa pojdemo s Poljanci drugo leto, tako predlaga br. Nardžič.) Denite to pismo na Veselo pošto, če se Vam zdi vredno. (O ja, zelo vredno!) Bog živi! Joško Lukman in Tinče Rihteršič.

Sv. Marjeta pri Moškanjcih. — V zadnjem „Orliču“ sem čital, kakšno veselje ima br. Nardžič, s šentviškimi Orličicami. Tudi naši Orlič smo se začeli zbuhati. Redno obiskujemo telovadbo in sestanke. Letos se nam je pridružilo na novo lepo število mladih fantov. Bog živi!

Poplatnik Franc.

Stri trg pri Ložu. — Cenjeni br. Nardžič! Na Vnebohod je bilo pri nas zelo lepo. V društveni dvorani smo imele dekliški sestanek, ki je

obsegal več izbranih točk. Povabile smo tudi vse članice Marijine družbe. (Pa ste tudi ve Marijine hčerke, vpraša brat Nardžič?) Mladenka Francka je ljubko deklamovala „Marija, moja Mati.“ (Kako hitro je prišel odgovor, se je razveselil brat Nardžič!) Za lepim predavanjem je sledil prizor „Jezušček med cvetjem“. Vsem je bil zelo všeč. Nastopile smo pri tej točki gojenke in mladenke (same Jezuščkove sestrice, kajne da?). Sledila je lepa deklamacija članice Micke. Nato so izvajale članice „Tri dobe češke zemlje“. Na glasovirju je spremljala sestra načelnica Milč Turkova, — 25. maja smo imele tekmo. Sodnica je bila vsem zelo všeč. Znale smo še dovolj dobro. Radovedne smo, kaj bomo dobile. (Ali boste povedale tudi br. Nardžiču?) Bog živi! Stefka Lavričeva.

Črna pri Prevaljah. — Dragi br. N.! Sedaj imamo 19 Orličev. V „Mladosti“ je uganka, ki sem jo že skoraj rešil in se glasi: „Svoj dom Orel čuva in zgodovino in svojega rodu“. (Ali si se kaj zmotil, vpraša brat Nardžič?) Sedaj pa naj omenim, da so šli prejšnji teden nekateri Orlički k sv. birmi. Veliko navdušenje je nastalo, ko smo Orličji in Orli prikorakali z zastavo k sprejemu. Sedaj smo odredili dvojni naraščaj — višji in nižji. Jaz sem pri višjem. Veliko veselje imamo. Bog živi! Fužir Anton in vsi drugi.

Maribor, dijaško semenišče. — Dragi brat N.! Že zmiraj sem mislil pisati, pa vedno pozabim, Imamo se dosti učiti. Hodim v prvo gimnazijo. Naraščajnikov nas je 21. Prihodnjič več. Bog živi! Stromeier Franjo.

Preddvor. — Cenjeni br. N.! Izpod skalnatega Storžiča in zelene Zaplate se Vam oglašam bratec in Vam pošiljam iskrene pozdrave. Ne mislite, da je preddvorske Orličje pobasal kak berač v malho in jih odnesel naprej. Ni jih ne in jih še ne bo. Kar takole se pa ne damo. Saj šteje naša armada celih 30 moč. Vsi smo dobro izvežbani in vedno pripravljeni za kako telovadno fronto. Pri akademiji smo se tako obnesli, da mi je 14 dni šumelo ploskanje gledalcev po ušesih. Samo na tekme nas niso pustili, bili so se menda. da ne bi kateri skočil namesto na prste na nos in ga pol odbil . . . (ostalo je tako poredno, da je br. Nardžič konfisciral!) Bog živi!

Fr. Graneder.

V nabiralnik.

Št. Vid nad Ljubljano. Mladenke. — Kdo bi si bil mislil, da bom Vaše občutljive dušice z ono opazko pod dvogovorom Ive Vodnikove tako zelo ranil! Prav nič takega namena nisem imel. Iz Vašega obširnega zagovora, ki seveda Vaš izostanek od tekom popolnoma opraviči, naj navedem zaključne stavke: „Bilo nam je prav hudo, ko smo čitale Vašo opazko pod dvogovorom, in smo sklenile, da Vam ves položaj natančneje pojasnimo. Gotovo ste mislili, da nas je prevzel napuh vsled lanskim tekem in bi bilo bolje za nas, da bi lani ne bile tekmovala. Res, vesele smo bile lani tistih 100%, saj smo se tako pridno pripravljale, in baš radi lanske sreče smo hotele iti k tekmam tudi letos, pa nismo mogle. Ivanka Vodnik pa ni iz napuha, ampak iz samega navdušenja in ljubezni do lanskim 100% hrepenela še po letošnjih.“ — Drage moje, verjemite mi, da je bilo tudi meni prav hudo, ko sem videl, da ste mojo opazko napačno razumeli. Vidite, to je tako. Jaz sem zelo vesel, če dobim kakšen spis ali pesem ali igrico izpod peres Orličev in Orličic samih. Opazile ste že gotovo, da take reči zelo rad priobčim. Rad bi vzbudil v prav mnogih „Orličevih“ bravah in bravkah veselje do pisateljavanja. In res dobim že mnogo prispevkov od njih. Sedaj se mi je pa zdelo, da bo treba kmalu napraviti še en korak dalje. Ne samo veselje do pisateljavanja bo treba gojiti, temuč tudi vzbujati v njih duha kritike. Ali veste kaj je kritika? Seveda veste! Večji dečki in deklice, ki že nekaj let sučete pero za „Orličeve“ predale, čeprav mor-da samo za „Veselo pošto“, boste morali začeti spise svojih bratcev in sestic v „Orliču“ tudi kritikovati Premišljevat boste morali, če je spis dober ali slab, pa se boste morali tudi naučiti povedati, zakaj je spis dober ali slab. Njegove napake in njegove vrline boste poskušali odkriti. Na ta način se bo vaša izobrazba vedno bolj širila in ko boste „Orliču“ odrasli, boste že kar imenitni pisatelji in pisateljice. Sedaj je med mojimi prijatelji še nekaj

takih, ki mislijo, da je vsaka čečkarija dobra za „Orliča“. Tak namen je imela dotična moja opazka. S tem ne mislim reči, da je igrice Vodnikove lve slaba, vendar bi se dala kritikovati Ker pa ni prišel na moj poziv noben drug odgovor kot samo od Vas in ste še Ve napačno tolmačile, sem sprevidel, da je bila dana naloga za sedaj še pretežka. Bomo rajši v novem letniku enkrat začeli, pa z bolj lahкими rečmi — morebiti kar z eno „čečkarijo“. Samo škoda, da take reči toliko prostora vzamejo v listu! — Upam, da ste sedaj pomirjene. Da pa šentviške mladenke niste napuhnjene, posebej še Vodnikova Ivanka — o tem sem popolnoma prepričan in naznanjam to vsem veselim poštarjem, da se ne bo živa duša motila nad Vami — pa tudi same se ja nikoli ne zmotite, da bi kedaj omahnile s poti prave ponižnosti! Bog živi! Vaš brat Nardžič.

Anica. — O ne, Tvoja pesemca pa še ni zrela! Še precej „Orličev“ boš morala prebrati, preden se bo tiskala Tvoja pesem, tako se mi zdi. Pa vendar ne obupaj. Poišči si slovensko slovnico in študiraj tam zadaj neke nauk o pesnikovanju. Potem pa le spet kuji!

Maleski vrh, Francka Justin. — Vprašal sem prijatelje in znance, pa so mi rekli, da sem še rujav kot tisti „dolgouhi in rujavi, ki se mu tudi zajec pravi.“ — Ti pa pozdravi svojo „nerazdružljivo“ Angelco, pa tudi vse druge, seveda posebej gospodično in njeni verni družici Vidko in Julko!

Koroška Bela, Svetinova gojenka. — Ali si pozabila pisati, ali Te je pa vendarle povozil voz in naredil žgance iz Tebe Kaj je res?

Vabilo na naročbo V. letnika.

Ob koncu „Orličevega“ leta mora neveseli urednik zopet polagati račun za nazaj in povedati, kaj in kako misli za naprej. Oboje je težka reč — toda kdaj ste še videli, da je „Orličev“ urednik izgubil korajžo? — Račun za nazaj je zato težak, ker je ostalo v tiskarni na tisoče dolga, pri naročnikih pa na cente nezadovoljnosti. Tiskarna pravi, da je dal urednik za to naročnino preveč številčk tiskati, naročniki pa pravijo, da premalo. Urednik pa misli, da se bo že kako naredilo, da bo vse prav. Posebno prav bo, če se bodo vsi naročniki lepo potolazili in ne bodo nič hudi na „Orliča“.

Za naprej govoriti ni dosti lažje. Vendar pogumno z besedo na dan!

Zavezo bomo naredili med seboj! Vi boste plačevali **6 Din za vse leto**, tisti namreč, ki boste dobivali list pod skupnim zavitkom vsaj po 20 skupaj, vsi drugi pa **po 10 Din**. Urednik Vam pa obeta, da Vam bo v prihodnjem letu pošiljal „Orliča“ redno **vsak mesec**. To zavezo bomo trdno držali, kajneda, tako nam pomagaj Bog!

Pripominjam še, da se bo odslej vedno nov letnik začenjal že s **septembrom**, ker se tudi šolsko leto takrat začne.

Ostanite vsi zvesti in pridobite „Orliču“ veliko novih naročnikov! 1. številka V. letnika bo prišla 1. septembra. — Bog živi!

Orlič“ izhaja po možnosti vsaki mesec. List izdaja uprava „Mladosti“.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Ljudski dom.

Naročnina za odseke in krožje, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 5 dinarjev na leto, za vse druge naročnike 8 dinarjev.

Odg. urednik: Franc Zabret.

Tiska tiskarna „Tiskovno društvo“ v Kranju. — 2478—24